

Monumentnummer*: 514894

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 april 2000
Kadaster deel/nr 82895/162

Woonplaats* Beek
Gemeente* Montferland
Provincie* Gelderland

Kadastrale gemeente* 's-Heerenberg
Sectie* D
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2805

Omschrijving**

Omschrijving

De PASTORIE 'St Martinus' gebouwd in 1928 naar ontwerp van de architect H.C.M. VAN BEERS is onderdeel van het KERKCOMPLEX St. Martinus'. De pastorie is gelegen aan de zuidzijde van de r.-k. kerk, aan de westzijde van de St. Jansgildestraat. Het terrein van het complex wordt aan deze straatzijde afgesloten door een HEKWERK. De pastorie bestaat uit een hoofdvolume van twee bouwlagen met tegen de noordgevel een éénlaags tussenlid. In het tussenlid bevond zich de bergruimte van de pastorie met aan de achterzijde een gang van de sacristie naar de pastorie. De voormalige bergruimte is thans, 1999, in gebruik als opbaarruimte. De gang bevindt zich nog in oorspronkelijke staat. De gevels zijn opgetrokken in een roodbruine baksteen in halfsteens verband met trasraam.

De pastorie met vierkante plattegrond bestaat uit twee bouwlagen en een zolder afgesloten door een flauw hellend tentdak gedekt met opnieuw verbeterde Hollandse pannen. In het voorschild bevindt zich een dakkapel onder een opgewipt lessenaarsdak. Bovenaan de gevels van het hoofdvolume bevindt zich een bakstenen fries. Het fries bestaat uit zes rijen baksteen gemetseld in Noors verband met in de tweede rij van boven en van onder een bloktand, op regelmatig afstand van elkaar. Het fries wordt aan de onderzijde afgesloten door een uitspringende aaneengesloten liggende koppenrij. De gevels eindigen in een royaal houten overstek met bakgoot op klossen. Op de hoeken, onder de bakgoot, bevinden zich vergaarbakken aan weerszijden geflankeerd door smeedijzeren krulankers. In de gevels bevinden zich voornamelijk regelmatig verdeelde houten enkelruits schuiframen met glas-in-lood bovenlicht afgesloten door een rollaag. De VOORGEVEL van de woning is te verdelen in drie ongelijke traveeën met de ingangspartij in de smalle rechtertravee. In de linker- en middentravee bevinden zich in de eerste en tweede bouwlaag twee schuiframen. Op de begane grond uiterst rechts bevindt zich de ingangspartij. Twee hardstenen platen met bakstenen stootbord vormen de treden die leiden naar de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

terugliggende houten paneeldeur, voorafgegaan door vier bakstenen archivoltten met een getrapte dagkant. De in breedte variërende archivoltten met een platte terracotta aanzetsteen gaan over in de getrapte dagkant. Boven de entree bevindt zich een zandstenen beeld van de Heilige Martinus. In de LINKERZIJGEVEL bevinden zich op de begane grond twee regelmatig verdeelde schuifvensters met centraal op de eerste verdieping één schuifvenster. De ACHTERGEVEL bestaat uit drie ongelijke traveeën waarvan de rechtertravee identiek is aan de linkertravee in de voorgevel. Op de begane grond van de middentravee bevindt zich een dubbele deur met twee gekoppelde bovenlichten, aan weerszijden geflankeerd door een smal schuifvenster. Op de eerste verdieping bevinden zich twee schuifvensters. In de linkertravee bevinden zich op de begane grond twee glas-in-lood rondboogvensters afgesloten door een rollaag met een platte terracotta aanzetsteen. Op de eerste verdieping bevindt zich de trappartij achter drie langwerpige glas-in-loodramen met onder- en bovenlicht met rechts daarvan een klein tweeruits glas-in-loodraam. Centraal tegen de RECHTERZIJGEVEL bevindt zich het tussenlid. De nok van het tussenlid bevindt zich onder het bakstenen fries van het hoofdvolume. Op de begane grond bevinden zich links en rechts van het tussenlid twee glas-in-lood rondboogvensters afgesloten door een rollaag met een platte terracotta aanzetsteen. Op de eerste verdieping bevindt zich links in de gevel een enkelruits schuifvenster. Centraal boven de nok van het aangekapt schilddak van het tussenlid bevindt zich een liggend vierruits glas-in-loodraam met rechts drie smalle glas-in-loodramen met bovenlicht.

Het TUSSENLID met rechthoekige plattegrond bestaat uit één bouwlaag afgesloten door een schilddak gedekt met gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse pannen. Centraal op de nok van het schilddak bevindt zich een later aangebrachte bakstenen, rechthoekige schoorsteenschacht. Centraal in de VOORGEVEL van het tussenlid bevindt zich een houten halfronde kraalschroten deur met houten kozijn, een rollaag met platte terracotta aanzetsteen en een hardstenen onderdorpel. Links van de entree bevinden zich twee schuifvensters. Rechts van de entree bevindt zich respectievelijk een enkelruit schuifvenster, een klein twee-ruits raam en twee naar buitenslaande draairamen. De LINKERZIJGEVEL grenst aan het hoofdvolume. De glas-in-lood rondboogvensters in de rechterzijgevel van het hoofdvolume herhalen zich in de ACHTERGEVEL van de voormalige bergruimte waarachter zich de processiegang bevindt. Centraal in deze achtergevel bevindt zich een paneeldeur identiek aan die in de voorgevel. In de RECHTERZIJGEVEL bevinden zich links en rechts twee kraalschroten deuren identiek aan die aan de voorzijde met centraal een naar buitenslaand draairaam. Het INTERIEUR bevindt zich grotendeels in oorspronkelijke staat. De grootste ingreep heeft plaats gevonden in het tussenlid waar de bergruimte is herbestemd. Vermeldenswaardig is de afwerking van de openbare ruimten in schoon metselwerk opgetrokken in gele baksteen. Ter decoratie is in deze ruimten gebruik gemaakt van gele/rode en groene geglazuurde baksteen, glas-in-loodramen en een kleurrijke tegelvloer kenmerkend voor het werk van de architect H.C.M. van Beers. De glas-in-lood rondboogvensters met terracotta aanzetsteen worden aan de binnenzijde aan de boven- en onderzijde afgesloten door een rode bakstenen rollaag. Het tochtportaal wordt gescheiden van de centrale hal door middel van een halfronde glas-in-lood deur met een glas-in-lood omlijsting afgesloten door een dubbele rollaag met rode terracotta aanzetsteen. Rondom de centrale hal op de begane grond en de eerste verdieping bevinden zich kamers met eenvoudige stucplafonds.

Het groen geschilderde smeedijzeren HEKWERK, vormgegeven in een expressionistische stijl, wordt tweemaal onderbroken ten behoeve van de toegang tot de pastorie. Deze toegangen worden aan weerszijden begrensd door vierkante bakstenen pijlers met siermetselwerk.

Waardering

De PASTORIE 'St. Martinus', met HEKWERK, uit 1928 naar ontwerp van H.C.M. VAN BEERS, grenzend aan de r.-k. kerk te Beek in de gemeente Bergh.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van het werk van de architect H.C.M. van Beers, met speciale aandacht voor de ingangspartij en het interieur. De architect heeft op expressieve wijze gebruik gemaakt van baksteen zowel in het in- als in het exterieur.
- Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van het kerkcomplex St. Martinus' grenzend aan de zuidzijde van de r.-k. kerk.
- Van cultuurhistorische waarde als onderdeel van een historisch gegroeid kerkcomplex met een waardevol interieur.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)